

ОТЧЕТ В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ ПО ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „ЗАЩИТА ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“ И БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „ЗАСТЪПНИЧЕСТВО И ЗАЩИТА НА ПРАВАТА И СВОБОДИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ“

на ОМБУДСМАНА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

I. МИСИЯ –СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ДОСТОЕН ЖИВОТ НА ВСЕКИ БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИН, ЗАЩИТА НА НЕГОВИТЕ ПРАВА В ОБЩЕСТВЕНА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СРЕДА НА РЕСПЕКТ И УВАЖЕНИЕ КЪМ ТЯХ.

II. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

Омбудсманът е застъпник на правата на хората и пазител на обществения интерес. Той е висш и независим конституционен орган, който се избира от Народното събрание. Омбудсманът в своята дейност се подчинява само на Конституцията законите и международните договори, ратифицирани и влезли в сила за Република България. Едновременно с това неговата фигура се явява носител на гражданския контрол върху държавната и общинската администрация, що се касае до всеки един отделен случай, когато тя застрашава или нарушава правата и свободите на гражданите. От съществено значение в тази връзка са политиките, които националният обществен защитник провежда, продиктувани от нормативно определените му правомощия и принципите на добро управление.

От април 2019 г., институцията на омбудсмана е акредитирана с най-високия статут „А“ на ООН за правозащитен орган, с което получава възможността да участва и да изразява позиция в заседанията на всички комитети по правата на човека на ООН, както и в Съвета по правата на човека.

III. ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ (ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ)*

ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „ЗАЩИТА ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ“

Консултативен конституционен съвет

В основата на правните инициативи на институцията, в това число и трите отделни искания за противоконституционност само за първия месец от 2019 г., с които омбудсманът сезира Конституционния съд, е Консултативният конституционен съвет към омбудсмана на Република България. В него са привлечени авторитетни юристи, специализирани в различни области на правото, някои от тях бивши конституционни съдии, представители на академичните среди, визионери в развитието на правото. Техните експертизи подпомагат вземането на важни решения за това жалба от гражданин или гражданска организация да бъде изпратена от омбудсмана до Конституционния съд с искане за отмяна на текст от закон поради неговата противоконституционност, дали да бъдат сезирани върховните съдилища при наличие на противоречива или неправилна съдебна практика; дали и как да се препоръча на Народното събрание обмисляне и внасяне на законопроекти.

Експертните заключения и становища на Съвета позволяват възможно най-ефективно въздействие за възстановяване на накърнени права и създаване на условия за защитата и отстояването им при упражняване на правомощията на омбудсмана в случаите, в които гражданите сигнализират институцията, като считат, че правата и свободите им са нарушени от закон в разрез с нормите на Конституцията, противоречива и неправилна съдебна практика или пропуски и противоречия в нормативната уредба.

Омбудсманът като защитник правата на човека в местата за лишаване от свобода:

Дейността на омбудсмана като Национален превантивен механизъм (НПМ) съгласно Факултативния протокол към Конвенцията на ООН против изтезанията и другите форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание гарантира постоянен мониторинг за спазване на правата на лицата, настанени в местата за лишаване от свобода.

Омбудсманът като Национален превантивен механизъм е единственият правозащитен орган със законови правомощия за проверка на институции за деца и възрастни, психиатрични болници и други. Благодарение на активната роля на НПМ и направени препоръки към компетентните институции ще се ускори процесът на деинституционализация на резидентните услуги за възрастни.

С оглед продължаване на многопосочната си дейност, Националният превантивен механизъм следва да е осигурен с достатъчен финансов и човешки ресурс, каквито са и изискванията на Подкомитета по предотвратяване на изтезанията към ООН.

Омбудсманът като наблюдател на изпълнението на принудителните административни мерки по чл. 39а, ал. 1, т. 2 (връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна) и т. 3 (експулсиране) от Закона за чужденците в Република България:

През 2013 г. с изменение в Закона за чужденците в Република България за омбудсмана възникна задължение за извършване на наблюдение върху налаганите спрямо чужденци принудителни административни мерки. Тази законодателна промяна беше продиктувана от изискванията на Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни. Съгласно чл. 8, ал. 6 от Директивата „държавите членки създават ефективна система за наблюдение на принудителното връщане“.

Наблюдението на принудителните административни мерки от страна на независима правозащитна институция, каквато е институцията на омбудсмана, гарантира в максимална степен прозрачност на процедурата и спазване на правата на връщаните лица.

Към момента обаче, администрацията на омбудсмана не извършва ефективно наблюдение на принудителното връщане поради липса предимно на човешки ресурс. В тази връзка е необходимо да се предоставят допълнителни бюджетни средства за изпълнение на тази важна дейност по мониторинг на принудителните връщания, която следва да обхваща всички фази (подготвителна, фазата преди връщането, фазата по време на полет/сухопътен транспорт, фазата при пристигането), за да бъде ефективна. Освен допълнителен човешки ресурс, следва да се осигурят средства за обучение, оборудване и разходи за командироване в страната и чужбина /самолетни билети, гориво, застраховки, визи, имунизации, храна, квартирни и други/.

Омбудсманът като защитник правата на децата:

Мандатът на омбудсмана най-общо го задължава да осъществява мониторинг за интересите на децата на всички равнища в обществото и при необходимост да прави предложения за промени в политиките на публичните организации. Със Статут „А“ към задачите му се добавя и конкретното изискване да следи за изпълнението на Конвенцията на ООН за правата на детето (КПД), както и на други международни актове, към които страната ни се е присъединила и по-специално да гарантира, че националното законодателство ги отразява адекватно. В този контекст омбудсманът трябва да развива своя експертен потенциал за

независимото докладване пред Комитета на ООН по правата на децата през 2022 г., което трябва да стане практика и изисква нови ресурси.

През периода, за който се прави финансовата прогноза, институцията трябва да изгради и развие редица консултативни органи – съвет по правата на детето, детски експертни групи, да адаптира редица свои документи и правила за децата, което е изрично изискване на международните органи по мониторинг. Популяризирането на правата на детето е дейност, която е вменена на омбудсмана, но за съжаление не може активно да развива.

За разширяване и укрепване на дейността е необходим допълнителен финансов и кадрови ресурс.

Омбудсманът като защитник на правата на хората с увреждания

Освен по жалби, работата на експертите е свързана и с други дейности, отнасящи се до правата на хората с увреждания. Експерти участват в Националния съвет за хора с увреждания - консултативен орган към Министерския съвет, в работни групи, сформирани по въпроси към различни институции, участие в изработване на концепции по Конвенцията на ООН за хората с увреждания (КПХУ), различни събития на организации на хора с увреждания, на които се обсъждат техните права, постижения, успехи и проблеми, експертиза на работоспособността, семейни помощи за деца с увреждания, срещи с представители на НПО и по-големи групи хора с увреждания - родители на деца с увреждания, кръгли маси, участия в предавания по медиите на които се обсъждат актуални въпроси по техните права.

От месец юли 2019 г. функционира Съвета за наблюдение, създаден в изпълнение на изискванията на чл. 33, ал. 2 от Конвенцията за правата на хората с увреждания и новия Закон за хората с увреждания. Омбудсманът, заедно с Комисията за защита от дискриминация, на ротационен принцип администрира дейността на Съвета за наблюдение. Конкретните организационни дейности при омбудсмана се извършват от отдел Права на хората с увреждания и дискриминация, който е в твърде ограничен състав – само двама служители.

Ефективното изпълнение на задълженията по администриране и включване в дейността на Съвета за наблюдение обаче изисква значително повече време, труд и допълнителни материални ресурси. Допълнителни човешки ресурси са необходими за съдействие при организиране на дейността на Съвета – свикване, провеждане и участие в заседания, подготвяне на проекти на документи, кореспонденция с други институции, изготвяне на становища и решения, водене на протокол, публикуване на документи и др. Необходими са средства и за функциите на Съвета по насърчаване и наблюдение с цел изпълнение на приетата годишна програма на съвета за наблюдение – командировки за оценяване на архитектурна достъпност, съставяне на специализирани тематични доклади, извършване на проучвания, организиране на кръгли маси, обучения, работни семинари и др.

Комитетът по правата на хората с увреждания към ООН в своите препоръки изрично подчертава, че държавите, ратифицирали Конвенцията за правата на хората с увреждания, следва да обезпечат финансово и материално работата на органите по мониторинг.

Омбудсманът като защитник на правата на потребителите:

Електроснабдяване:

– Електроразпределителните дружества да изпълняват стриктно задълженията си съгласно Общите им условия за предоставяне на надеждна, непрекъсваема и качествена услуга на техните абонати, като за тази цел се насочат усилията към ремонти и своевременна подмяна на

енергийните съоръжения в районите, в които се наблюдават нестабилно напрежение и чести прекъсвания на захранването;

– Да се приведат общите условия на електроснабдителните дружества в съответствие с действащата нормативна уредба, като: се премахнат от тях клаузите, предвиждащи солидарна отговорност на потребители в случаи извън уредените в закон; в тези на ЕРП Север се предвиди изричен ред за уведомяване на клиента при извършване на корекция;

– Регистрацията на ателиетата, които се ползват за жилищни нужди, да се извършва като битови обекти на електроенергия, съобразно разпоредбите на ЗЕ и ЗУТ.

– Електроразпределителните дружества да предоставят на клиентите своевременна информация относно предстоящи проверки или планирана подмяна на средства за търговско измерване.

ВиК услуги:

Да бъде разработен и приет изцяло нов Закон за ВиК, който:

– да защитава правото на потребителите да получават качествена услуга на икономически обоснована цена;

– да предвижда мерки за отпускане на целева помощ за водоснабдяване на уязвими групи граждани;

– да регламентира ясна процедура за прилагане на по-ниска цена на водата, когато не отговаря на нормативните изисквания за качество;

– да гарантира ефективен контрол върху дейността на ВиК операторите.

Топлоснабдяване

– преразглеждане на нормативната уредба в топлоснабдяването да бъде изведено като приоритет в работата на законодателната, изпълнителната власт и на КЕВР;

– координация и взаимодействие на контролните звена в МЕ и КЕВР, с цел извършване на ефективни проверки относно качеството на топлоснабдителните услуги, като не се допуска превъзлагане на проверките на самите контролирани лица.

Електронни съобщителни услуги:

– мобилните оператори да предоставят своевременно коректна информация относно параметрите на договорите преди сключването им;

– да се гарантира качествено мобилно покритие чрез оптимизиране на мрежите на мобилните оператори.

Сметосъбиране

– Общините да определят размера на таксата за битовите отпадъци съобразно вида и качеството на предоставяните услуги по чл. 62 от ЗМДТ, както и въз основа на реалните разходи по извършването им;

– Общинските органи стриктно да следят относно качествено изпълнение на услугите по почистване, събиране и транспортиране на битовите отпадъци, като реагират своевременно на подаваните сигнали за нередности и при констатиране на нарушения се предприемат ефективни действия за отстраняването им.

Финансови услуги:

– да се предприемат мерки за предотвратяване на случаите на свръхзадълженост сред кредитополучателите и да се намали нивото на лошите кредити чрез въвеждането на по-строги изисквания при извършването на оценка на кредитоспособността на потребителите на финансови услуги;

– да се засили контролът върху дейността на фирмите за бързи кредити и превантивният контрол по отношение на неравноправни клаузи в общите условия на договорите за кредит;

– да има съразмерност между размера на банковите такси и комисиони с естеството на предоставяната услуга.

Транспорт:

- да се осигури обществен превоз на жителите на малките населени места;
- да се съобразява разписанието на междуселищните автобуси и влаковете с трудовите ангажименти на пътниците.

Омбудсманът като защитник на социалните права на гражданите:

Основен дял от индивидуалните или групови сигнали, искания или жалби от граждани и пенсионерски организации, са свързани с ниските размери на получаваните пенсии и очакванията им за преизчисляване на пенсиите за осигурителен стаж и възраст. Немалък брой пенсионери засягат въпросите за разликата в размера на отпуснатите пенсии на работилите в една професия, отрасъл или бранш преди 2000 г. и към настоящия момент.

Широка обществена дискусия породила направеното в края на 2021 г. изплащане на пенсии от допълнителното задължително пенсионно осигуряване, както и очерталият се проблем, първите хора, засегнати от това, да получават по-нисък размер на пенсия, формирана по новия ред – от първия и втория пенсионен стълб, отколкото останалите пенсионери, получаващи пенсии само от Националния осигурителен институт.

Приоритетите в работата на институцията и препоръки за решаване на натрупалите се проблеми в тази област са:

- да се намери правен механизъм минималния размер на пенсиите за осигурителен стаж и възраст, равен или над линията на бедност;
- да се преизчислява периодично размерът на всички пенсии на база средния осигурителен доход за страната за предходната година;
- да не се допуска нарушаване на правата на първите осигурени лица, които ще получават пенсия за осигурителен стаж и възраст от втория пенсионен стълб;
- да се предприемат спешни действия за защита интересите на българските граждани, придобили пенсионни и осигурителни права в държави-членки на ЕС, и в частност Република Гърция.

Основният дял от постъпилите жалби, искания и сигнали от работници или служители през 2021 г. са за неизплатени трудови възнаграждения или обезщетения. Немалко от оплакванията са от работници и служители с нарушени трудови и осигурителни права от преустановяване на работа на предприятието или внезапното му закриване, без правопреемник.

Приоритетите в работата на институцията и препоръки за решаване на натрупалите се проблеми, сред които:

- да се осигурят здравословни и безопасни условия на труда на работещите от разстояние, както и на тези, завръщащи се на работа в офисите на предприятието;
- да се ограничат случаите на неизплащане или забавяне на изплащането на трудовите възнаграждения на работниците и служителите;
- съдействие, за да бъдат осигурени на работниците здравословни условия на трудна и за предотвратяване на злоупотреба от страна на работодатели и длъжностни лица с изискването за „зелен сертификат“ или изискване за поставени ваксини, като условие за допускане до работните им места.
- съдействие на работници и служители, с влошено здравословно състояние за прилагане на законовите мерки, осигуряващи им специална закрила, по време на съществуване и при прекратяване на трудовото правоотношение.

Гражданите се обръщат към омбудсмана и за съдействие по отношение на затрудненията, които изпитват при трудовата си реализация. Основните оплаквания са свързани с отказ на работодателите да наемат на работа хора с експертно решение на ТЕЛК, както и хора в предпенсионна възраст или такива с липса на опит. Трудности изпитват и хората от малките населени места. Техните оплаквания са, че назначаването на работа се извършва въз основа на лични контакти или познанства между работодателя и наеманите лица, а останалите кандидати нямат перспективи за започване на работа.

Омбудсманът като защитник правото на здравеопазване:

Защитата на правата на гражданите в здравеопазването е сред приоритетите в работата на омбудсмана. Последните две години преминаха изцяло под знака на пандемията от COVID-19, която постави на изпитание здравеопазването във всички страни.

За съжаление, здравните показатели в България показват изоставане спрямо преобладаващата част на страните от ЕС, налице са редица проблеми, създаващи предпоставки за нарушаване на правата на пациентите.

Омбудсманът отново подчертава необходимостта от диалог и съобразяване на становищата на всички заинтересовани страни.

Приоритетите в работата на институцията и препоръки за решаване на натрупалите се проблеми:

- да се извърши анализ и да се планират конкретни действия за преодоляването на проблемите, възникнали във връзка с пандемията от COVID-19 и предприетите в тази връзка противоепидемични мерки и гарантиране на готовност;

- решенията, които се вземат и имат отношения към правата и свободи на граждани да се извършва след консултации с всички заинтересовани страни;

- обсъждане и предприемане на действия за промяна в нормативната уредба, имаща отношение към медицинската експертиза на гражданите, с които да се гарантират правата на хората с увреждания, като същевременно бъде преодоляно забавянето на експертизата от Териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК) и Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК);

- засилване на контрола върху дейността на лечебните заведения, при зачитане мнението и на пациентите;

- да се изготвят стратегия и мерки за преодоляване на неравенството между лечебните заведения, гарантиране на финансова стабилност и качеството на медицинската помощ, обсъждане промяна в начина на финансиране;

- обсъждане на мерки за гарантиране на 24 часов достъп на гражданите до първична и специализирана медицинска помощ, като същевременно се подобри достъпът на уязвимите групи до медицински услуги;

- разширяване на дейностите по промоция и профилактика, в това число скринингови програми, изцяло безплатно детско здравеопазване;

- осигуряване на финансирането с публични средства на достатъчни по обем и продължителност продължително лечение, рехабилитация и палиативни грижи, както и на здравни грижи;

- повишаване нивото на финансиране с публични средства на медицински изделия и скъпоструващи консумативи, използвани при лечение на гражданите;

- преценка на предвидените в Кодекса за социално осигуряване ограничения за изплащане на обезщетение за гледане на болен член от семейството;

- да се обсъди разширяване на обхвата на здравно осигуряването от държавата лица по време на извънредната епидемична обстановка, както и реда за погасяване на дължими суми.

Омбудсманът като защитник на правата в образованието:

Предвид ролята, която образованието има за изграждането на по-справедливо общество като предлага равни възможности на всеки човек, независимо от неговия произход и социално положение, поставихме като приоритет осигуряване правото на гражданите на достъп до качествено образование, като се:

- работи в насока за увеличаване на инвестициите за модернизиране на детските заведения и строителство на нови с цел постигане на високо качество и достъпност;
- търсят възможности за осигуряване на безплатна образователна услуга за децата от предучилищните групи и се обмислят възможности за по-голяма държавна подкрепа;
- въведе задължително предучилищно обучение за 4-годишните деца в страната и паралелно с това се осигурят и алтернативни форми за отглеждането и обучението им;
- гарантира модернизиране на професионалното образование и разширяване на дуалното обучение;
- осигури система за ефективна квалификация на кадрите и увеличаване на възнагражденията им;
- осигури модернизация на материалната база и обезпечаване на иновативни практики в училищата в страната;
- подобри качеството на висшето образование чрез финансиране на основата на резултати, преодоляване на дисбалансите по сектори и осигуряване приложимостта му на пазара на труда;
- обвързва моделът на финансиране на висшите учебни заведения в по-голяма степен с оценката за качество на обучението в тях, а не с броя на студентите;
- засилва контрола на Министерство на образованието и науката върху висшите училища за спазване на Закона за висшето образование, Закона за развитие на академичния състав в Република България и на държавните изисквания;
- увеличават разходите за научни изследвания и се осигурява държавна подкрепа за участие в проекти.

Омбудсманът като защитник на правото на собственост на гражданите:

В областта на защитата на правото на собственост на гражданите омбудсманът ще работи за:

Приемане на нормативни промени в относимата законова и подзаконова уредба, насочени към разширяване на участието на засегнатите граждани в процеса на териториално планиране и инвестиционно проектиране, от етапа на одобряване на заданията за устройствени планове за отреждане на предназначението и за допускане на строителство във вътрешноквартални пространства в жилищни комплекси.

Въвеждане на правна регулация, която да предоставя закрила на заварените свободни от застрояване пространства в жилищния комплекс и обособяването им като зелени площи за широко обществено ползване, публична общинска собственост, която не подлежи на реституция.

Омбудсманът счита, че за сближаване на позициите на групи граждани с противоречиви интереси по повод на градоустройствени решения, е необходимо да се въведат способи за социална оценка на устройствените планове на най-ранен етап от процедурите.

Въвеждане на необходимите правила за административно обслужване по повод на законосъобразното понасяне на разходите за отстраняване на непълноти и грешки от кадастралната карта и кадастралните регистри.

Предприемане от общините на ефективни мерки в инвестиционните програми за благоустрояване, изграждане и експлоатационно поддържане на техническата инфраструктура, които да са обезпечени финансово

Прецизиране на нормативната уредба чрез разписване на конкретни и ясни хипотези на незаконно строителство при синхронизиране на ЗУТ с други нормативни актове, засягащи различните видове територии (Закон за устройството на Черноморското крайбрежие, Закон за горите, Закон за опазване на околната среда, Закон за кадастъра и имотния регистър) и обсъждане следва ли регулацията на административната намеса да отчита засегнат ли е публичен интерес от незаконния строеж или рискът е само за правната сфера на неговия собственик;

Приемане изменение и допълнение на Закона за устройство на територията, Закона за държавната собственост (ЗДС) и Закона за общинската собственост (ЗОС), с който се въвежда изрично изискване за преценка на пропорционалността на административната намеса в случаите на единствено жилище при премахване на незаконни строежи, издаване на заповеди по чл. 80 от ЗДС и чл. 65 от ЗОС.

Приключване на поземлената реституция:

- да се приеме адекватна регулаторна рамка, с което да се потвърди политически и финансово ангажиментът на държавата за приключване на поземлената реституция и се обвърже с политиката за борба с бедността;

- да се предвиди специален правен режим за приключване на поземлената реституция за разрешаване на проблемите на възстановяването и обезщетяването на собствениците на земеделски земи, включително породените от прекомерното забавяне;

- да се отстрани несправедливият преразпределителен ефект, свързан със статута на земите по чл. 19 от ЗСПЗЗ, включително като се възобнови срокът за предявяване на реституционни претенции.

Да се изпълнят конкретните препоръки на ЕСПЧ за въвеждане във вътрешното право на:

- срокове за изпълнението на административните и съдебни решения на компетентните вътрешни органи, с които е възстановено правото на собственост върху земеделски земи и

- средство за защита, даващо възможност на заинтересованите лица да получат обезщетение в случай на неспазване на същите тези срокове.

Преодоляване на неравенствата в поземлените отношения:

Необходима е нова политика и регулаторна рамка, съобразени със свръхконцентрацията на земеползването, в защита на дребните собственици и ползватели. За възстановяването на нарушения баланс от монополизирането на поземлените отношения е наложително въвеждането на:

Омбудсманът като защитник за опазване на околната среда и общественото здраве

Омбудсманът в защита на правото на здравословна и благоприятна околна среда, омбудсманът ще работи в подкрепа на гражданите за адекватен контрол върху индустриалното замърсяване на въздуха, водите и почвите в следните насоки:

- законодателни решения с оглед да не се допуска засягане на основното право на гражданите на здравословна и благоприятна жизнена среда по повод на издаване на разрешения за превантивен контрол и контрол по време на експлоатацията на индустриални предприятия, представляващи източник на вредни емисии;

- финансовите стимули за производство на енергия от биомаса като услуга в интерес на обществото да бъдат нормативно обвързани със спазване на екологичните изисквания и устройствена защита на жизнената среда в населените места;

- въвеждане на ограничения за териториалния обхват на добива за избягване на съпътстващия риск от засягане на питейното водоснабдяване на населението поради нарушаване на подземните водни тела при добив на строителни материали, независимо дали формално е била определена санитарно-охранителна зона на водоизточника;

- да се прилагат предвидените в Закона за подземните богатства мерки за регулиране на натоварването на територията за добив на инертни материали в различни райони на страната.

Прилагане на мерки за координиране на многостепенното управление на качеството на въздуха за изпълнение на целите Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух в периода (2018 – 2024 г.) и по-конкретно:

- да бъде възложена подготовката на нормативните актове и стандарти за отчитане на замърсяването на въздуха от лошо миришещи вещества;
- да бъдат приложени мерки на държавен здравен контрол за извършване на оценка и мониторинг на риска за човешкото здраве от въздействия на инсталации за производство на биогаз от животински и растителни отпадъци, разположени в населените места или в близост до тях.

За по-добра координация между органите на местно самоуправление и компетентните държавни органи - РИОСВ, държавен здравен контрол, БАБХ за мониторинг и контрол на факторите на жизнената среда в населените места.

В комплекса от мерки за приоритетно прилагане на мерки за превенция и управление на риска от наводнения и засушаване да се извърши оценка на техническото състояние и преоценяване на проектния капацитет за осигуряване на надеждна защитна инфраструктура;

Да не се допуска трансформация на противоерозионни насаждения, освен при изпълнение на компенсаторни мерки за защита от процеси, свързани с движение на земни маси.

И в бъдеще омбудсмана ще защитава правото на гражданите да живеят в чиста и благоприятна околна среда, която гарантира здравето и живота им.

Описание на разходите

Приложение № 2а – Отчет на разходите по бюджета на ПРБ по функционални области и бюджетни програми

4000.00.00	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	Общо разходи по бюджета на ПРБ			
4000.01.00	Функционална област "Защита правата на гражданите"	3582900	3457900	3307049
4000.01.01	Бюджетна програма "Застъпничество и защита на правата и свободите на гражданите"	3582900	3457900	3307049

* Класификационен код съгласно Решение № 891 на Министерския съвет от 2020 г.

Приложение № 26 – Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми в рамките на съответните области на политики/функционални области

4000.00.00	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ на Омбудсман на Република България (изписва се наименованието на бюджетната организация) (в лева)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
4000.00.00	Общо разходи	3336910	3307049	29861	3336910	3307049	29861	0	0	0
4000.01.00	Функционална област "Защита правата на гражданите"	3336910	3307049	29861	3336910	3307049	29861	0	0	0
4000.01.01	Бюджетна програма "Застъпничество и защита на правата и свободите на гражданите"	3336910	3307049	29861	3336910	3307049	29861	0	0	0

Приложение № 3 – Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:	3999082	3874082	3336910
Общо финансиране:	3999082	3874082	3336910
Бюджет на ПРБ	3582900	3457900	3307049
Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:	416182	416182	29861
• Централен бюджет, в т.ч.:	0	0	0
Държавни инвестиционни заеми	0	0	0
• Сметки за средства от ЕС (СЕС на НФ и на ДФЗ)	416182	416182	29861
• Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор	0	0	0
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ	0	0	0
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма	0	0	0
• Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ	0	0	0

През 2021 година постъпилите в институцията жалби и сигнали от граждани и представители на организации са 13 536 бр. Приключените оплаквания за същия период са 14728 бр. Отправени са 2855 препоръки. В сравнение с 2020 г. броя на постъпилите жалби е 13 244 бр. или е налице увеличение от 2,20 %.

Гражданите, потърсили съдействие от омбудсмана на Република България през 2021 г. чрез постоянно действащата приемна са общо 10 227, тук също е налице увеличение в сравнение с 2020 г. (9168 бр.) с 11,55 %.

През 2021 година са организирани и подготвени следните събития, законодателни и други инициативи:

- Проведени срещи, приемни, форуми и дискусии по проблеми, засягащи граждански права, както и извършени проверки от омбудсмана и експерти от институцията:
 - Онлайн обсъждане на Законопроекта за защита от домашното насилие;
 - Участие в онлайн дискусията: „Пропуски в политиките за ранно детско развитие. Възможни решения“, организирана от Тръста за социална алтернатива.
 - Участие в онлайн среща на Балканската мрежа на омбудсманите, иницизирана и

учредена в гр. София през 2018 г. от институцията на обществения защитник, тема на онлайн срещата: „Правата на човека по време на COVID -19“;

- Участие в онлайн заседанията на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР). С направено искане „Цените, които гражданите заплащат за вода, да съответстват на качеството на предоставяната услуга.“ Обсъдени са и указанията за прилагането на наредбите за цените и качеството на ВиК услугите за следващия петгодишен регулаторен период - 2022-2026 г.;
- В Деня на детето - 1 юни, стартира Националната кампания за подкрепа на детското психично здраве, насочена към ученици и тийнейджъри;
- Участие в националната конференция „Медиацията в различни обществени сфери“, организирана от Икономическия университет – Варна, институт „Итера“ и Камарата на медиаторите в България;
- Участие в Международната научна конференция „Основни права и медицинско право“, организирана от Института за държавата и правото;
- Отбелязване на 4 юни Международен ден за защита на децата, жертви на агресия;
- Участие в заседание за общественото обсъждане на цените на топлината енергия и на цените на тока;
- Изнесен открит урок пред деветокласниците от Столичната професионална гимназия „Княгиня Евдокия“, единствата паралелка „Съдебен служител“ в гр. София, която дава възможност на учениците след завършването им да намерят реализация като съдебен деловодител, архивар, административен секретар и др.;
- В 12 града на страната стартира националната кампания на омбудсмана Диана Ковачева „Синьо лято“, насочена в подкрепа на детското психично здраве на подрастващите;
- Открит горещ имейл за консултации на ученици и тийнейджъри с психолози, част от кампания „Синьо лято“;
- Представен отчете за работата на Съвета за наблюдение на хората с увреждания;
- Младите хора на България изготвиха свое видеопослание за международната конференция на Европейска мрежа на младите съветници (ENYA). Тази възможност бе предоставена от институцията на омбудсмана, с включването в проекта, организиран под егидата на Европейската мрежа на омбудсманите за деца (ENOC).
- Запознаване на депутатите от Комисията по образование и наука в Народното събрание с десетки жалби на родители, учители и ученици, в които твърдят, че има неравнопоставеност при оценките от Държавните зрелостни изпити след XII клас;
- Участие в публичното обсъждане на Законопроектите за изменение и допълнение на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, организирано днес в парламента от Комисията по околната среда и водите.
- Участие в публичното обсъждане на Законопроекти за изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование, организирано от ресорната Комисия по образование и наука към НС;
- Парламентарната комисия по околната среда и водите в 46-ото Народно

събрание прие с пълно единодушие Доклада на омбудсмана за 2020 година;

- Омбудсманът Диана Ковачева посрещна в институцията азербайджанския си колега Сабина Алиева;
- Извършена проверка заради принудителното изселване на 12 семейства с малки деца от опасна за живеене сграда в гр. Враца, която се намира на ул. „Остри връх“ №2;
- Онлайн участие в дискусията „Предприемане на реални действия и намиране на подходящ инструментариум за подпомагане на жените, жертви на насилие. Насилието и тормоза над жени в областта на труда“. Форумът бе организиран от Икономическия и социален съвет на 10 декември - Международен ден за правата на човека на ООН;
- Омбудсманът Диана Ковачева бе част от журито в Конкурса „Доброволческа инициатива 2021“, организиран за единадесети път от Фондация „Лале“ и Национален алианс за работа с доброволци.

• **Изготвени и изпратени писмени становища и препоръки на омбудсмана до съответните институции, жалби до Конституционния съд и предложения за законодателни инициативи:**

- Препоръка до ВиК операторите в осем области /„ВиК - Варна“ ООД, „ВиК“ ООД гр. Кърджали, „ВиК“ ООД гр. Перник, „ВиК“ ЕООД гр. Плевен, „ВиК“ ЕООД гр. Пловдив, „Водоснабдяване - Дунав“ ЕООД гр. Разград, „Софийска вода“ АД и „ВиК“ ЕООД гр. Хасково./ да не се повишава цената на водата;
- Две препоръки до министъра на здравеопазването за предприемане на адекватни действия за възобновяване на работата на неотложния педиатричен кабинет в гр. Ловеч;
- Позиция на омбудсмана във връзка със задържаните на Летище София майка с бебе;
- Препоръка до министъра на енергетиката и председателя на КЕВР, за предприемане на своевременни действия за контрол по отношение на „Топлофикация Перник“ АД, с цел гарантиране сигурността на снабдяването с топлинна енергия на неговите битови клиенти и устойчиво изпълнение на показателите за качество на топлоснабдителните услуги;
- Препоръка до министъра на образованието за отмяна на изпитите за Национално външно оценяване след завършване на IV и X клас;
- Препоръка до министъра на здравеопазването относно постъпила в институцията подписка от български граждани, живеещи в Босилеград и Цариград срещу изискването за PCR тест или карантина, и искане за облекчено преминаване през граничните контролно-пропускателни пунктове;
- Предложение към Законопроекта за допълнение на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение за несеквестрируемост на средства, предоставяни от държавата като социални плащания;
- Предложението в Закона за движението по пътищата за отписване на старите автомобили в КАТ до края на 2023 г.;
- Годишен доклад на омбудсмана като Национален превантивен механизъм за дейността му през 2020 г.;

- Препоръка до председателя на Асоциацията на колекторските агенции в България за недопускане на подвеждащи за гражданите практики от страна на фирмите за събиране на вземания, членове на асоциацията;
- Становище до министъра на вътрешните работи с изразено категорично несъгласие с разпоредби в публикувания за общественото обсъждане Проект за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Министерството на вътрешните работи;
- Становище до министъра на енергетиката за осигуряване на прозрачност за всички цени, прилагани от топлинните счетоводители при обслужването на гражданите;
- Становище до министъра на регионалното развитие и благоустройството за извършване на цялостен анализ на реалната приложимост на процедурата за издаване на технически паспорти на съществуващите сгради;
- Препоръка до Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Агенция „Пътна инфраструктура“ във връзка с неоснователно платените суми за грешно въведени данни при закупуването на е-винетка, да бъдат възстановени на гражданите от 1 януари 2019 г.;
- Препоръка до електроразпределителни дружества - „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, „ЧЕЗ Електро България“ АД и „Енерго-Про Продажби“ АД, да удължат от 10 на 20 дни срока, в рамките на който клиентите им трябва да платят задълженията си за електроенергия;
- Препоръка до председателя на Централната избирателна комисия относно проблем, свързан с невъзможността да упражнят конституционното си право на глас, граждани, ангажирани с техническата логистика на машинното гласуване;
- Препоръка до министъра на образованието и науката за редуциране на материала по български език и литература и по математика, обхванат в изпитите от Националното външно оценяване за учениците от VII клас, както и за Държавните зрелостни изпити на учениците от XII клас;
- Препоръка от министъра на здравеопазването за разпореждане на проверка на случаите, при които някои лечебни заведения в страната искат такса за издаването на сертификат за ваксинация срещу COVID-19;
- Препоръка до министъра на правосъдието с настояване завършили студенти по право да получат възможност да се явят на изпита за придобиване на юридическа правоспособност до края на 2021 г.;
- Писмо в ЦИК, с което се информира комисията за постъпили жалби и запитвания от граждани във връзка с нарушеното им конституционно право за участие в изборния процес като гласоподаватели;
- Препоръка до председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране, с която категорично се противопоставя на исканията на трите електроразпределителни дружества - „ЧЕЗ Електро България“ АД, „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД, и „Енерго-Про Продажби“ АД, за повишаване цената на електроенергията през новия регулаторен период 1 юли 2021 г. - 30 юни 2022 г.;
- Препоръка до председателя на ЦИК, до четиримата областни управители - на София, на Стара Загора, на Бургас и на Кърджали, както и до председателите на

районните изборителни комисии (РИК) в градовете Стара Загора, Кърджали, Бургас и до председателя на 23 РИК София и на 25 столичен многомандатен изборителен район, относно лоша организация на процеса по предаване на изборните книжа в РИК;

- Изпратена трета препоръки до Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), с настояване гражданите на Перник да бъдат компенсирани заради честите аварийни прекъсвания на топлоснабдяването и влошеното качество на топлоснабдителните услуги;
- Писмо до депутатите с топ-проблемите на гражданите. В деня на Конституцията – 16 април изпратено резюме на Годишния доклад на институцията (внесен на 31 март т.г. в Народното събрание);
- Писмо до Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) с призив да не се приемат заявленията за драстично поскъпване на топлата вода и парното, внесени от някои топлофикационни дружества за новия ценови период 1 юли 2021 г. – 30 юни 2022;
- Препоръка до кмета на Община Перник Станислав Владимиров и председателя на Общинския съвет Димитър Колев, в която бе поискан отговор за причините, наложили драстичното увеличение на цената на таксата за битови отпадъци във всички села на територията на община Перник;
- Препоръка до столичния кмет Йорданка Фандъкова с искане за проверка за повторното отваряне на електронна система за онлайн записване на деца в ясли и детски градини и първокласници;
- Писмо до служебния министър на здравеопазването д-р Стойчо Кацаров във връзка с жалби и сигнали на граждани до институцията, свързани с проблеми при издаване на сертификати за ваксинация срещу COVID-19, вследствие на които на практика те не могат да получат документ, удостоверяващ поставените им ваксини;
- Становище до служебния министър на регионалното развитие и благоустройството Виолета Комитова, относно проекта за изменение на наредбата за техническите паспорти на строежите, публикуван за обществено обсъждане до края на м. май 2021 г.;
- Внесен в парламента втория годишен доклад на Съвета за наблюдение по Закона за хората с увреждания;
- Препоръка до управителя на Националната здравноосигурителна каса проф. д-р Петко Салчев и здравния министър д-р Стойчо Кацаров, в която се настоява гражданите да бъдат своевременно информирани при прекратяване на договорите на избраните от тях общо практикуващи лекари със Здравната каса;
- Сесиране на Конституционния съд с искане за установяване на противоконституционност на четири разпоредби от Наказателния кодекс, въз основа на които при престъпление се отнемат от трети лица, различни от извършителя, превозни средства в полза на държавата. По този начин несправедливо са засегнати основни права на граждани – правото на собственост, правото на достъп до съд и правото на защита;
- Жалба до Конституционния съд, в която се атакуват две разпоредби от Закона за устройство на територията (ЗУТ), заради прекомерната намеса в правото на

собственост. Спорните норми препятстват правомощията на собствениците за застрояване на урегулиран поземлен имот и за ползване на завършения строеж;

- Изпратени две писма до представляващия Висшия съдебен съвет Боян Магдалинчев, в които се изразява позицията относно предложения модел за закриване на съдилища. Според омбудсмана той ограничава достъпа до правосъдие на гражданите;
- Препоръка до служебния здравен министър д-р Стойчо Кацаров, в която се настоява да бъде поставен на европейско ниво проблема на над 100 000 български граждани, които са преболедували COVID - 19, но не могат да получат Цифрови COVID сертификати на ЕС. Причината е, че при тях коронавирусната инфекция е установена с положителен бърз антигенен тест и въпреки, че са били регистрирани в РЗИ и карантинирани, тези граждани нямат право на евросертификат. Според изискванията на новия регламент такъв се издава само ако болестта е установена с положителен PCR;
- Препоръка до служебния здравен министър д-р Стойчо Кацаров във връзка с критериите на медицинската експертиза и редът за нейното провеждане;
- Становището до Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/ по повод заявените от регулатора намерения за драстично увеличение на цените на топлинната енергия за новия регулаторен период от 1 юли 2021 г.;
- Препоръка до двамата служебни министри - на труда и социалната политика Гълъб Донев и на финансите Асен Василев, в която се настоява в проекта за актуализацията на държавния бюджет за т.г. да бъде предвидено минималния размер на осъвременените пенсии да надхвърли линията на бедност;
- Препоръка до служебния вътрешен министър Бойко Рашков, с която се сигнализира за сигнали на граждани, които са принуждавани по два пъти да заплащат една и съща глоба за нарушение на Закона за движението по пътищата;
- Препоръка до служебния вътрешен министър Бойко Рашков, с която се сезира за граждани, които са принуждавани по два пъти да заплащат една и съща глоба за нарушение на Закона за движението по пътищата;
- Препоръка до служебния образователен министър проф. Николай Денков, в която настоя ръководеното от него ведомство да осигури пълна прозрачност и информираност за критериите, по които се реализира новата Национална програма „Отново заедно“, приета с решение на Министерски съвет на 16 юни 2021 г.;
- Сезиране на Държавната агенция за метеорологичен и технически надзор с искане за проверка на абонатните станции в София, по повод жалби и въпроси от страна на потребителите – дали измервателните уреди в тези станции дават реални показания за измерването“;
- Сезиране на КС с искане за противоконституционност на чл. 68а, ал. 1, изр. 2 в частта „пожизнено“ от Кодекса за социално осигуряване /КСО/. Оспорената норма се отнася до възможност за гражданите за пенсиониране до една година по-рано от възрастта им по чл. 68, ал. 1 от КСО при наличие на изискуемия осигурителен стаж по чл. 68, ал. 2 от КСО. Разпоредбата предвижда обаче, че в тази хипотеза пенсията се отпуска от датата на заявлението и се изплаща в намален размер пожизнено, а не до навършване на възрастта им по чл. 68, ал. 1;

- Препоръка до служебния социален министър Гълъб Донеv, в която се настоява за индивидуален подход при отпускане на целеви помощи за отопление.;
- Препоръка до топлинните счетоводители, в която се настоява за въвеждане на SMS известяване за датите и часовете, на които ще се извършва редовен отчет на уредите за дялово разпределение на топлинната енергия;
- Изпратено писмо до здравния министър д-р Стойчо Кацаров, в което бе поискана надлежна информация във връзка с приетите от МС вчера изменения в Наредбата за медицинската експертиза, свързани с пожизнения ТЕЛК за дефинитивните заболявания на хората с увреждания;
- Препоръка до министъра на образованието и науката в служебния кабинет Николай Денков с настояване за стартиране на широка информационна кампания и при необходимост промяна на правилата за балообразуването при кандидатстване във висши учебни заведения (ВУЗ). Подробно писмо по темата омбудсманът подготвя и към Съвета на ректорите в България;
- Становище до председателя на Комисия за енергийно и водно регулиране (КЕВР) доц. д-р Иван Иванов, в което се призова да не одобрява по-високите цени на водата в страната за новия регулаторен период 2022 г. – 2026 г.;
- Становище до служебния здравен министър д-р Стойчо Кацаров, в което бяха поискани допълнителни промени в Наредбата за медицинската експертиза (НМЕ), така че да се постигне по-адекватна оценка на здравословното състояние на гражданите, които се явяват пред Териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК);
- Препоръка до служебния министър на образованието и науката проф. Николай Денков, в която се настоява да се извърши спешна проверка в Център за специална образователна подкрепа (ЦСОП) в гр. Бургас;
- По повод проверка на служители от Националния превантивен механизъм (НПМ) към омбудсмана в края на миналата седмица Капацитетът на Сигурната зона в бежанския център в столичния кв. „Военна рампа“ е завишен с над 100 процента. Зоната бе изградена през 2019 г. специално за не придружени деца-бежанци, с капацитет за 100 деца;
- Препоръка до министъра на образованието и науката проф. Николай Денков, в която бе поискано да бъдат изготвени засилени мерки за психосоциална подкрепа на учениците в контекста на предстоящата нова COVID вълна и евентуалното преминаване на децата отново в дистанционен режим на обучение;
- Становище до служебните министри на околната среда и водите Асен Личев и на енергетиката Андрей Живков, в което се алармира за обществено недоволство срещу Проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за ползването на повърхностните води и Проекта на Решение на МС за Закон за изменение и допълнение на Закона за водите, публикувани за обществено обсъждане до 6 септември 2021 г. Според гражданите, ако тези проекти станат факт, предстоят еко проблеми, които застрашават живота и здравето на населението, а може да доведат и до европейски санкции за страната ни;
- Препоръка до управителя на Националния осигурителен институт Ивайло Иванов, в която се настоява за служебно преизчисляване на индивидуалния

коэффициент на пенсиите при 172 226 души в разгара на четвъртата COVID вълна или да се премине към премахване на крайния срок за това-30 септември 2022 г.;

- Изпратени писма до председателите - на Националния статистически институт Сергей Цветарски и на Комисията по дигитализация, електронно управление и информационни технологии в 46-ото Народно събрание - Ивайло Мирчев, в които се информират за десетките жалби и сигнали, постъпили в институцията във връзка със системата за електронното преброяване. Оплакванията са заради начина, по който се осъществява процеса, съмнения за застрашени права и основателни въпроси, свързани с различните аспекти от „Преброяване 2021“;
- Препоръка до социалния министър Гълъб Донев и до колегата му – министъра на образованието Николай Денков, в която се настоя за служебно издаване на удостоверенията на родители на първокласници и осмокласници, срещу които от тази учебна година те получават еднократна помощ от 300 лева;
- Препоръка до здравния министър д-р Стойчо Кацаров и управителя на Националната здравноосигурителна каса проф. Петко Салчев, в която се сигнализира за проблеми при разкриването и работата на COVID зоните, включително и при осигуряване на лекарствата за домашно лечение на пациенти с коронавирус, които се заплащат от Здравната каса;
- По искане на омбудсмана Диана Ковачева Конституционният съд (КС) единодушно обяви за противоконституционни четири разпоредби от Наказателния кодекс (НК) и две от Закона за движение по пътищата (ЗДвП), които нарушават принципите на правовата държава и погизват неприкосновеността на частната собственост;
- Препоръка до министър д-р Стойчо Кацаров с искане да бъде регламентирана възможност, освен с Цифров COVID сертификат на ЕС за преболедуване, гражданите да могат да доказват, че са прекарвали заболяването и въз основа на серологично изследване за антитела срещу SARS-CoV-2, активно неутрализиращи вируса или друг научно валидиран метод, в това число изследването на Т-клетъчен имунитет;
- Препоръка до здравния и образователния министър във връзка с въведените нови противоепидемични мерки на територията на страната и преминаването за трета поредна година на учащи и студенти към онлайн обучение;
- Препоръка до здравния министър Стойчо Кацаров и управителя на НЗОК проф. Петко Салчев, в която се настоява да се регламентира облекчен ред за предписване и получаване на лекарства за домашно лечение, заплащани напълно или частично от Здравната каса;
- Препоръка до областния управител на Враца – Иван Сълов, кмета – Калин Каменов, председателя на Държавната агенция за закрила на детето Елеонора Лилова и ДСП – Враца, в която се настоява институциите да си взаимодействат за осигуряване на алтернативно настаняване;
- Становище до министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, до началника на ДНСК, директора на РИОСВ – София, главния архитект на столицата и до кмета на район „Панчарево“, в което се настоява за цялостна проверка на проекта за изграждане на ферма за насекоми в урбанизирана територия на с. Лозен, район Панчарево;

- Препоръка до служебния министър на енергетиката Андрей Живков, в която се настоява да бъде разработен механизъм за временно компенсиране на всички битови клиенти на природен газ заради екстремно високите цени на синьото гориво за есенно-зимния сезон 2020-2021 г. и очакваните високи сметки за отопление за огромна част от домакинствата;
- Препоръка до служебните министри на образованието акад. Николай Денков и на здравеопазването д-р Стойчо Кацаров бързите антигенни тестове за COVID-19, необходими за възобновяване на присъственото обучение и за учениците от V до XII клас, да бъдат закупени от образователното министерство, а не да натоварват финансово училища и родители;
- Изпратено писмо до служебния премиер Стефан Янев, в което се обръща внимание, че са необходими мерки, които в спешен порядък да гарантират на гражданите непрекъснат достъп до природен газ, електрическа и топлинна енергия;
- Изготвен и публикуван доклад на тема: „Оценка на въздействието на мерките срещу разпространението на COVID-19 върху правата на уязвимите групи деца в България“;
- Препоръка до министрите на здравеопазването д-р Стойчо Кацаров и на образованието акад. Николай Денков, в която отново се алармира, че в институцията продължават да пристигат всекидневно множество жалби от родители, ученици и педагогически специалисти, с искане учениците от V до XII клас също да се завърнат присъствено в училище;
- Изпратено писмо до депутатите от 47-ото Народно събрание, в което подробно се запознават с топ проблемите, които гражданите поставят в своите жалби;
- Препоръка до председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) инж. Иван Иванов, в която категорично се настоява да не се допуска ново повишение на цените на парното и тока за битовите клиенти от 1 януари догодина;
- Препоръка до служебните министри на здравеопазването д-р Стойчо Кацаров и на образованието и науката акад. Николай Ненков, в която относно се настоява да отпадне изискването за 50% съгласие от родителите за връщане в присъствена форма на обучение на децата от Центровете за специална образователна политика (ЦСОП);
- Препоръка до премиера Кирил Петков, в която обръща внимание на необходимостта от спешни и адекватни мерки за защита на битовите клиенти на природен газ;
- Препоръка до здравния министър проф. Асена Сербезова, в която се настоява телефонът, на който гражданите могат да получават информация, свързана с COVID-19, да стане безплатен или да бъдат осигурени достатъчно телефонни линии, с обичайното таксуване за услугата;
- Изпратено писмо до главните изпълнителни директори на трите мобилни оператора - Александър Димитров на „А1 България“, Джейсън Кинг на „Теленор България“ и Атанас Добрев на БТК ЕАД, в което се апелира да не се променят цените на телекомуникационните услуги в ситуацията на извънредна епидемична обстановка, защото това ще се отрази сериозно върху джоба на гражданите;

- Становище до министъра на транспорта и съобщенията Николай Събев, в което се настоява да бъде направен анализ и оценка на въздействието на разпоредбите за въвеждането т.нар. „екостикери“ за моторните превозни средства (МПС) до 3.5 тона, които целят подобряване качеството на атмосферния въздух.

Експертите на омбудсмана защитават своевременно и ефективно правата и свободите на гражданите дори и в условията на продължителната извънредна епидемична обстановка. Информационните канали за достъп до институцията са увеличени, обявените на сайта на омбудсмана служебни мобилни телефони на експертите на институцията са достъпни за гражданите, което позволява директна и бърза връзка с тях, навременни консултации и реакции по всеки казус в съответната сфера.

Под №03-01/18.02.2019 г. омбудсманът на Република България стартира Административен договор №BG05SFOP001-2.001-0011-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Добро управление“ по процедура №BG05SFOP001-2.001 за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Стратегически проекти в изпълнение на стратегията за развитие на държавната администрация 2014-2020 г., ПОС, ПИК и натура 2000. Наименованието на проекта е „Електронна система за управление работата на администрацията на омбудсмана“, приоритетна ос на ОПДУ №2 „Ефективно и професионално управление в партньорство с гражданското общество и бизнеса“. Първоначално срокът на договора е до 31.12.2019 г.; на 20.12.2019 г. удължен от управляващия орган до 31.12.2020 г.; на 31.08.2021 г., срокът на договора е удължен до 28.02.2022 г.

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	4000.01.01 Бюджетна програма „Застъпничество и защита на правата на гражданите“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	3999082	3874082	3336910
	Персонал	2531322	2553419	2367074
	Издръжка	1120476	996533	914201
	Капиталови разходи	347284	324130	55635
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	3582900	3457900	3307049
	Персонал	2478200	2500297	2350510
	Издръжка	1033700	909757	908846
	Капиталови разходи	71000	47846	47693
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	416182	416182	29861
	Персонал	53122	53122	16564
	Издръжка	86776	86776	5355
	Капиталови разходи	276284	276284	7942
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета	0	0	0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0	0	0
	Общо администрирани разходи (II+III):	0	0	0
	Общо разходи по бюджета (I.I+II):	3582900	3457900	3307049
	Общо разходи (I+II+III):	3999082	3874082	3336910
	Численост на штатния персонал	76	76	63
	Численост на извънштатния персонал	0	0	0

Справка за разходите по функционални области и бюджетни програми, утвърдени със ЗДБРБ за 2021 г. към 31.12. 2021 г. по бюджета на Омбудсман на Република България

№	Наименование на функционалната област/бюджетната програма	Разходи (в хил. лв.)		
		Закон	Уточнен план	Отчет
1.	Функционална област "Защита правата на гражданите"	3582,9	3457,9	3307,0
	Бюджетна програма "Застъпничество и защита на правата и свободите на гражданите"	3582,9	3457,9	3307,0
	ОБЩО:	3582,9	3457,9	3307,0

За осъществяване дейността на омбудсмана, със Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г. са утвърдени средства в размер на 3 582 900 лв. и уточнен план 3 457 900 лв., утвърдени максимални размери на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2021 г. - 1 012 003 лв. и максималните нови задължения за разходи – 955 703 лв.

Изпълнение на бюджета към 31.12.2021 г.:

Отчетените общо приходи са в размер на 18 234 лв., от които:

- „Приходи от наеми на имущество” – отчетена сума в размер на 3 270 лв. от наеми, за с ползването на двата служебни апартамента от служители на институцията;

- „Внесен данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия“ (-98) лв., отчетен внесен данък от приходите от наеми.

- „Глоби, санкции и наказателни лихви“ - 15 061 лв.

Приходът е формиран от неустойка по прекратен договор в размер на 14 473,58 лв. и лихва за преведен аванс, а след това възстановен от 587,72 лв.

- „Други приходи“ – 1 лв.

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	0	0	18332
Данъчни приходи	0	0	0
Неданъчни приходи	0	0	0
Приходи и доходи от собственост	0	0	3270
Държавни такси	0	0	0
Глоби, санкции и наказателни лихви	0	0	15061
Приходи от концесии	0	0	0
Други	0	0	1
Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми	0	0	0

Забележка: В таблицата са представени само някои от основните видове приходи. В случай че се административат приходи, непосочени в таблицата, но важни за бюджета на бюджетната организация, то същите следва да се добавят и опишат.

Проф. д-р Диана Ковачева

Омбудсман
на Република България

Цветанка Митева

Началник отдел „ФСС” и главен счетоводител